Ar pascha wisuschehligâ augstâ Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenahm no plkst. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 5 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bilsch- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

32. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 12. Sestdeen, 21. martâ. 1887.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera basnizas.** Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, ka: **Jehkis:** Grahwel un Peterson k. bodê; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Alksne k. grahm.-bodê; **Limbaschôs** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; **Bauskâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Besthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ukstin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talsôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weesnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Sina.

Tee zeen. „Mahjas Weesa" abonenti, kas sawu schi gada eksemplari wehl naw samaksajuschi, teek luhgti, lai ar maksu pasteidsahs, jo kas lihdz 1. aprilim sch. g. nebuhs sawu peenahzigo maksu atlihdsinajis, tas wairs nedabuhs peesuhtitu sawu pastelleto eksemplari.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un atbildoschais redaktors.
Dr. phil. Arnold Plates, otrais redaktors.

Par eepasihschanos ar sawu dsimteni.

II.

Schinî otrajâ nodalâ gribam sawus zeen. lasitajus darit usmanigus uz kahdu apstahkli, kas preeksch eedsihwotajeem no leelakâ swara, par dsihwes jautajums preeksch scheem. Tas sihmejahs proti uz jautajumu, waj satiksme, kurâ stahjuschees peeauguschi wihreeschi un seeweeschi sawâ starpâ, atbalstahs uz tiklibas pamata, waj ne. Tikai laulibas dsihwê, kura atbalstahs uz kristigi-tikliga pamata, ir eespehjams, sawus behrnus isaudsinat meesigi un garigi weselus un spehzigus; tikai tahdâ dsihwê paliks saweenojamâ saite starp wezakeem un behrneem arweenu stipraka un sirsnigaka. Kuslais behrninsch, tik ko scho pasauli eeraudsijis, ir tahds nespehjneeks, daudz nespehjigaks par katru zita dsihwneeka behrnu; zilweka behrnam wajaga katru stundu, pat katru azumirkli ruhpigas, mihkas apkopschanas no sawu wezako puses, ja tam nebuhs bojâ aiseet, nebuhs panihkt. Bet katris behrns isaudsejams par weselu, spehzigu zilweku, jo wisi isauguschee behrni kopâ ir pate tauta un ja katris, par sewi augdams un audsinats, ir panihzis, tad ari panihls pate tauta un winai tapat ja-eet bojâ un janogrimst kà jeb kuram katram panihkuscham zilwekam. Tagad mums laulibas dsihwes swars buhs ihsti skaidri protams, sihmejotees uz paschu tautu, un mehs tapehz tagad jautasim un pehtisim ar leelaku ruhpibu un eewehribu, zik laulibu teek slehgtas, zik prezahs katrâ gadâ.

Mehs atrodam, ka 1885. gadâ tikuschas slehgtas 7971 lauliba muhsu Widsemê; tas isnahktu uz 1000 zilwekeem kahdas 7 laulibas, proti no 1000 zilwekeem prezahs kahdi 14. Pilsehtâs wairak laulibu neka uz laukeem.

Kà redsejam (pirmajâ nodalâ), tad wesel igâ tautâ zilweku skaitlis pastahwigi aug, peenemahs, wairak peedsimst neka nomirst, peedsimuschu wairak par nomirusscheem. Pee jaunpeedsimuscheem atrodam tahdu samehribu skaitlôs, sihmejotees uz meitenehm un puiseneem: uz 100 meitenehm nahk 106 puiseni. Bet schis pahrswars pehz skaitka puiseneem ilgi nepaleek, wehlakôs gadôs ir meitenu wairak, kà to jaw redsejam, puisenu pirmajôs dsihwes gadôs wairak mirst un proti lihdz 5. gadam.

Pirmajâ nodalâ atrastee skaitli (563,825 wihreeschu un 599,659 seeweeschu), mums gan deesgan gaischi rahda, ka no dabas nolikts preeksch katra wihreescha saws seeweetis un katram, kas seewu war usturet, ari seewa ja-apnem.

Kad eedsihwotaju skaitlis zaur to aug un peenemahs, ka wairak peedsimst neka mirst, tad runajam no eedsihwotaju „dabigâs" wairoschanahs, jo schahda wairoschanahs war ari wehl notikt zitadi, par peemehru kad no zitureenes peenahk jauni eedsihwotaji, proti wairoschanahs zaur eenahzejeem. Tahda wairoschanahs zaur eenahzejeem ihpaschi noteek daudskahrt pilsehtâs, kur no laukeem peenahk jauni eedsihwotaji, ja lauzineeku uz to skubina zeriba uz leelaku pekku pilsehtâ.

Kà redsejahm, tad 1885. gadâ tika noslehgtas 7971 lauliba: gubernas galwas pilsehtâ Rigâ samehribâ wiswairak, proti 1343, un Slokâ wismasak, proti 5 laulibas.

Sihmejotees uz peedsimuscho daudzumu 1885. gadâ, tad atrodam schahdus skaitkus: laulibâ dsimuschi 17,830 puiseni un 16,823 meitenu, kopâ 34,653 behrnu; ahrlaulibâ dsimuschi 1150 puiseni un 1145 meitenu, kopâ 2295 behrnu. Wisi, 1885. gadâ peedsimuschee behrni kopâ 36,948. Schim peedsimuscho daudzumam stahw miruscho daudzums, ar skaitli 27,129, tà tad eedsihwotaju skaitlis minetâ gadâ pawairojees ar 9819 zilwekeem. No scheem nahk uz pilsehtahm 1502 un uz aprinkeem jeb kreisehm 8317 zilweku. Rigâ pawairojahs eedsihwotaju skaitlis ar 1201 un Slokâ ar 4 zilwekeem, turpretim Limbaschôs minetâ gadâ 8 zilweki wairak nomira neka peedsima.

Beigâs wehl gribam saweem zeen. lasitajeem rahdit, kahdâ kahrtâ peedsimuscho, miruscho un salaulato skaitli isdalahs pa wiseem eedsihwotajeem, un pee tam mums skaitli no garaka laikmeta pee rokas, proti no 1873. lihdz 1882. gadam. Zaurmehrâ schinîs gadôs atrodam, ka uz 1000 zilwekeem nahk 34 peedsimuschi, 23 miruschi un 7 laulibas. Schis pehdejais skaitlis ir azim redzot mass. Saksch semê, kura gan peeskaitama pee Wahzijas augligakâs un wiswairak apdsihwotâs dalas, atrodam 1875. gadâ uz 1000 zilwekeem 366 salaulatos.

Lai muhsu eedsihwotajeem buhtu sagaidama wehl leela un spehziga pee-augschana un wairoschanahs daudzumâ!

Politikas pahrskats.

Wahzija. Daudzreiz mums isnahza sinot par to sauzamo kulturas karu jeb strihdineem starp Pruhsijas waldibu un katoku basnizas waldibu; tagad nu lasam kahdâ Wahzijas awisê („Nordd. Allg. Ztg.") garaku rakstu, is kura redzams, ka kulturas karsch sahzees zaur zentruma partijas wadonu pretigo istureschanos, bet ne zaur to, ka pahwests to tà buhtu gribejis waj winus uz to musinajis. Par apleezibu schahdahm domahm minetâ awisê nodrukati daschi raksti is Bismarka sarakstischanahs ar Wahzijas ta laika suhtni pee pahwesta.

Tagad satiksme starp Wahzijas keisaru un pahwestu ir laba, waretu to gandrihz nosaukt par draudsigu un tà tad zeribas uz kulturas kara galigo nobeigschanu. No schahdas labas satikszmes ari leezina tas, ka Wahzijas keisars keti laipni sawâ dsimschanas deenâ sanehma pahwesta suhtni Galimberti. Scho laipnibu ari pahwesta waldibas awise eewehrojuse un runa ari koti draudsigeem un sirsnigeem wahrdeem no Wahzijas keisara retahs swehtku deenas, pet tam sazidama, ka ta esot pirmà reisa, kur pahwesta waldibas weetneeks nonahkot uz Berlini, lai pahwesta waldibu un keisara waldibu weenai otru tuwinatu, un esot draudsiga sihme, ka Hohenzoleru nams (Wahzu keisara zilts) un pahwests atrodotees labâ satikszmê; wina zerot, ka basnizas meers starp Pruhsijas laizigo waldibu un pahwesta waldibu nodibinaschotees, un par to buhschot tad japateizahs keisara, pahwesta un winu ministru saweenoteem puhlineem.

Austrija. Wihnes pilsehtâ tagad nobeigta prahwa pret 13 anarkisteem, kuri noteesati uz 1 lihdz 20 gadus gruhtas zeetuma strahpes. Izmeklejot atrada pee scheem anarkisteem breesmigas sprahgstoschas leetas. Kà leetas prateji apleezinaja, tad no anarkisteem sagatawotâs bumbas warot pastrahdat breesmigus posta darbus. Ne masak breesmigas esot tahs ar sprahgstoschu weelu pilditâs stikla truhbas, kas pee weena no apsuhdzeteem tika atrastas. Izmehginot redzeja, ka tahda bumba plihstot ar leelu spehku ee-urbjahs, par peemehru balki lihdz 2 zolli dsili. Noteesatee anarkisti peedereja pee sozialistu kaunakâs schkiras. Apsuhdzibas rakstâ starp ziteem wahrdi bija saziti ari schahdi: „No schi gadu simtena 8. gadu desmita sahkot mehs esam peedsihwojuschi, ka is sozialistu widus zehluschees wihri, kuri nerunà wairs no strahdneeku teesibahm, bet kuri sew par likumu nolikuschi, sazeltees pret pastahwoscho kahrtibu un likumibu. Schee wihri tà sakot sahka karu ar muhsu laika walsti un waldibu. Ja wini to paschi pa dakai nebuhtu isteikuschi, tad ari to buhtu warejuschi nolemt no winu darbeem.

Studenti Peschtê panahza, ka tika atzelts aisleegums, noturet sapulzi. Sestdeenu pehz pusdeenas wini islaida usaizinajumu un swehtdeen notureja sapulzi, kurâ wini nospreeda, ka eesneedsams Ungarijas tautu weetneeku sapulzei luhgums, lai Ungaru kara-pulkôs pee kommandeschanas leetotu Ungaru, bet ne Wahzu walodu.

Franzija. Pehz Bulanschê'a preekschlikuma par kara-deenastu wajadsetu kara-laikâ eestahtees karadeenastâ ari tautas weetneekeem, proti no 584 tautas weetneekeem 190, pa dakai reserwei pa dakai semes sargôs. Dascheem tautas weetneekeem schis preekschlikums nemas nepatihkot, Lesans sa-aizinajis tos 190 tautas weetneekus, kureem

Feletons.

Latweeschi Kubanes apgabalâ.

Kreewu laikraksts „Sew. Kawkas" pasneedz daschas eewehrojamas sinas par Latweeschu dsihwi, kuri nometuschees Kubanes apgabalâ. Pa leelakai dakai schurp atnahkuschi Latweeschi preeksch kahdeem 35—40 gadeem un strahdaja sche daschadus amatus, par peemehru par akmena kalejeem jeb zirtejeem, par remesseem jeb buhwmeistareem, par galdneekeem, glahsneekeem u. t. pr. Wini schinî apgabalâ nonahza, kad Kubanes pilsehta patlaban tika zelta un buhweta. Sche wini netikai atrada darbu, bet kà amatneeki tika zeeniti un mekleti. Sawu amatu strahdadami, wini netikai eespehja sawu dsihwes usturu eeguht, bet blakus wini ari apstrahdaja masus semesgabalus, pa leelakai dakai 1 lihdz 5 desetinas leelus. Pehz kahdeem gadeem daudz no scheem Latweescheem atstahja Kubanes pilsehtu un nometahs uz dsihwi Jeiskas aprinkî, Dona Kasaku apgabalâ, waj Jekaterinoslawas gubernâ. Tikai mas no Latweescheem palika Kubanes pilsehtâ par sakku dahrsneekeem un mastirgotajeem.

Latweeschi, kas pilsehtu atstahja, mehdza nomestees uz dsihwi wairak mahjâs, kas tuwu kopâ, un dsihwo tà padakai Kubanes apgabalâ, padakai Dona apgabalâ. Wini bija ar sawu dsihwi ar meeru un sahka domat pee tam, lai waretu sewi eeguht, kad jauni atnahzeji draudeja winu dsihwi isnihzinat. Netahku no tahs weetas, kur tagad atrodahs Nowojasenskas stanzija, kahdas 3 werstes no sahls esareem un Asowas juhras atradahs milsigs, ne-apstrahdats semes gabals, kas senak peedereja kahdam Tartaru aulam (sahdschai), bet kura eedsihwotaji bija aisgahjuschi uz Turziju. Schurp atnahza 1871. gadâ kahdas 23 lihdz 25 familijas un sahka tur apmestees, semi sew koti lehti (25 kap. par desetinu) ihredami. Nomeschanos uz scho semes gabalu wini isdarija ar waldoscha senata atlauju. Bet pehz gada jaw muhsu atnahkuscheem Latweescheem atkal wajadseja scho nomeschanos weetu atstaht un zitur no jauna nomestees, pee kam polizija eem aisijahs. Latweescheem par laimi ap to laiku wirsneeki dabuja semesgabalus eemehritus, kuri tika isihreti Latweescheem. Latweeschi nu nometahs uz tschetreem wirsneeku gruntsgabaleem attahkumâ kahdas 25 lihdz 30 werstes no Jeiskas.

Schi diwreisigà nomeschanahs uz dsihwi weena gada laikâ gan daschus gahsa postâ, tomehr sema rentes maksaschana un labas rudens raschas wineem dewa eespehju, atspirgt un atkal eeguht, ko pasaudejuschi, tà ka 6 lihdz 8 gadu laikâ 17 familijas eespehja, sew semi eeguht par dsimtu ihpaschumu, sewischki no Dona kasaku wirsneekeem, netahku no Rostowas-Wladikawkasas dselsszeka stanzijas. Schihs 17 familijas dibinajuschas trihs kolonijas, weenu koloniju stanzijas tuwumâ, otru, Tauruni, (Taurupi) wersti tahlaki, un trescho, Swejneeku, trihs werstes tahlaki. Jaunakâ laikâ wehl peenahkuse zetorta kolonija. Schihm tschetrahm Latweeschu kolonijahm peeder tagad kahdas 4000 desetinu semes, winahm ir diwas skolas, kur pasneedz netikai elementaras mahzibas, bet ari mahza dseedaschanâ un musikâ. Latweeschu semkopiba nepalika bez labahm sekmehm pee kasakeem un ziteem kaimineem.

Tagad saimneeko wehl 18 familijas Subowajâ Balkâ, netahku no Nowominskas stanzijas, kahdas 70 werstes no Jeiskas, uz trihs gruntsgabaleem, kuram katram 1000 desetinu semes. Tikpat daudz familiju dsihwo atkal diwâs zitâs weetâs, pee Nowotscherbinowas un Starotscherbinowas stanzijahm, kahdas 25 lihdz 30 werstes no Jeiskas. Wisi schee nem uz renti wirsneeku waj kasaku semi un noslehdz kontraktus uz weenu gadu, tapehz ari sche newar buht runas no sistematigi eekahrtotas laukkopibas. Tomehr wini, zik drihz ween eespehjams, eegrosa sche trihs lauku saimneezibu, jo wini saka, ka Kubanes melnà seme gan lihdzinahs slauzamai gowij, kuru tik mas wajaga barot, bet ko ari nedrihkst neleetigi walkat, Daschi Latweeschi gan mehginajuschi sche kartupeku stahdit un semi mehslot. Tik lab pee arschanas kà ari plauschanas un raschoschanas Latweeschi israhda wairak ruhpibas neka winu kaimini. Rijâ pee Latweescheem wakarôs klons isskatahs tik tihrs kà istabas grihda, graudi kopinâ saslauziti un salmi stahw buntôs sasseeti, kamehr kasaku rijâs salmi teek sawahkti un klons tihrits tikai sestdeenahm. Lauki teek weenlihdzigi apsehti un masak ar nesahlehm apauguschi, kà pat pee Wahzeescheem. Wislabaki Latweeschu saimneeziba eeteizama un slawejama sawa inwentara dehl. Turigam Latweetim, kam 30 lihdz 35 desetinas semes, ir wismasakais schahds inwentars: 1) Wahzu arklis preeksch plehschanas un semes usarschanas, 2) trihskahrtigs arklis, pehz Ekerta sistemas no Helfreich-Sade Charkowâ, tur par Angku arklu nosaukts, preeksch diweem sirgeem, 3) trihs ezeschas, 4) plaujama maschina no Dschonstona, 5) diwi ratu bomi uz dselss stahwu, 6) trihs rulli, 7) sehjama maschina pehz paschu konstrukzijas, 8) dselss un tehrauda dakschas.

Turigakeem Latweescheem ari Ekerta sehjamas maschines un bagateem Latweescheem kulamas maschines, ar sirgu un twaika spehku dsenamas. Daudz Latweescheem ari sawi buhwmeistara un galdneeka rihki, kas katrâ saimneezibâ nepeezeeschami wajadsigi. Latweeschi bez isnemschanas strahdà ar sirgeem, lai gan ari par scheem wairak jaruhpejahs kà par wehrscheem, turklaht ari sirgi dahrgaki usturami. Tikai gowis wini tura, zik tahku tahs saimneezibai wajadsigas, tapat ari aitas un zuhkas.

pehz minetà preekschlikuma buhtu ja-eestahjahs kara-deenastâ, lai waretu kopâ apspreest, kà no kara-deenastas waretu atswabinatees.

Pee Kreewijas wehstneeka, grafa Morenheima, Parisê bija isgahjuscho zetortdeenu weesibas, uz kurahm bija sanahkuschi daudz weesu. Kà kahda ahrsemes awise sino, tad tur bija eeraduschees wisi ministri, teesas preekschneeki un daschi tautas weetneeki.

Italija. Grafa Salimbeni ekspedizijas lozekli, kas uz Abesiniju gribeja dotees, bet no Rasa Alulas tika sanemti zeeti, ir pret 800 sintahm tikuschi wakam palaisti, bet grafs Sawoars, ko Rass Alula atpakal paturejis, lai wehl wairak sintu dabutu, smok wehl wangibâ, Sawoars teekot no Rasa Alulas isleetats par ahrstu.

Spanija. Kà no Madrides teek sinots, tad Spanijâ atkal sagatawojahs nepatihkamas leetas preeksch tureenas waldibas. Tureenas teesas nahkuschas uz pehdahm kahdai republikanu saswehreschanai, kuras dehl jaw wairak pilsehtâs tikuschi apzeetinati daschi zilweki; ari Madridê isdariti daschi apzeetinajumi. Republikanu saswehrinatee ari raudsijuschi ar sawahm dumpineeku domahm peeklaht kara-spehkam, bet tahds mehginajums wineem ne-esot isdewees.

Bulgarija. Ka kahda ahrsemes awise sino, tad Bulgarijai atkal gaidami jauni dumpji, jo Reni pilsehtâ esot nemeerneeki sahkuschi pulzetees un apbrunotees, lai Bulgarijai waretu usbrukt. Kreewijas wehstneeks Konstantinopolê esot sultanam isteizis, ka ne-esot meerâ ar togadejo Turzijas politiku.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahja Weesa" originalas korrespondenzijas.)

Wehstule is Jaltas.*) No ta laika sahkot, kur sawu pirmo wehstuli no schejeenes rakstiju „Mahjas Weesim", lihds schim gan neko daudz ne-esmu redsejuse, nedz peedsihwojuse, tomehr arweenu wehl tikdaudz, ka weenu wehstuli waru saralstit. Wispirms man jasaka, ka weenu leetu no wisas sirds noschehloju, un proti to, ka laiks par ahtri man sche aiseet; nebuhschu pilnigi wisu apskatijusehs un ar to eepasinusehs, kad jaw buhs atpakal jazelo uz sawu mihlu, maso dsimteni. Taisnibu sakot: Sche ir wisa daba jauka, skaista, lepna, tomehr dsimtene mihlaka.

1. februara deenâ sche druszin sneegs sniga, tas ir: pateesibâ nesniga, bet no seemela wehja, kas no otras puses nahza, nopuhsts no kalnu galeem eelejâ, tapehz ari no aukstuma, kahds ar sneegu snigschanu saweenots, sche neka nemanam. Nobiruschahm sneega pehrslinahm par spihti sche arweenu wehl loti jauks, gaiss gan druszin palizis wehsaks, bet schis wehsums ir patihkams; pehz mas deenahm buhs atkal silts. Sneegs, maigs leetutinsch un silts saules gaiss sche daudzkahrt mainahs. Janwara mehnescha beigâs ap pulksten 9 wakarâ gahjom pastaigatees sawâ dahrsâ, bija silts kà pee mums wasaras naktî un mehnesis spihdeja tik sposchi, ka bija gandrihz tik gaischi kà deenâ. Juhra bija rahma un mehnescha sudrabotee starj laistijahs pa uhdens wirsu, pee malas bij apstahjuschahs daschas laiwas un wiss kopâ israhdija tahdu skatu, kas atgahdinaja Wenedigas pilsehtu. Mehs ne-ilgojamees pehz Italijas, turpretim wehl preezajamees, ka ne-esam turp aizzelojuschi, bet sche atnahkuschi.

2. februarî gahjam tahlak pastaigatees uz Sewastopoles schoseju, bet kurai naw wis tahds weenmuligs isskats, kahds mehdz buht zitahm schosejahm. Schi schoseja eetaisita starp augsteem kalneem un juhru, tà ka pa to brauzot waj ejot, weenâ pusê war nosskatitees uz uhdena milsigo isplahtijumu un otrâ pusê redz pazelamees lihdz mahkoneem augstos kalnus. Sche pastaigadamees, ari nonahzam lihdz tà sauzamai „slimneeku kolonijai", kur tagad neweens zilweks nedsihwo, tapehz ka sabeedriba, kas eetaisija scho koloniju, ir isklihduse waj isnihkuse. Mahjinas schai kolonijai zeltas no schosejas sahkot lihdz jutzmalai un isskatahs kà kahrschu namini. Kà mahjinas siltakâ gaisâ winas deesgan weegli taisitas, jumti no papes un istabâs atrodahs masa dselzs krahsnite, ja slimneekam wajadsetu wairak siltumu, neka siltais gaiss to pasneegtu. No schejeenes gahjam lihdz Liwadijai, kas ar kasermahm sahkahs; lihdz pilij no schejeenes buhs kahdas 2 lihdz 3 werstes.

5. februarî apmeklejam Tartaru sahdschu „Derikoi". Ehkas sche wisas uz asiatisko wihsi buhwetas, ar gulu jumteem, uz kureem war apkahrt staigat. Eelas ir schouras un naw labi brugetas. Schi sahdscha, kas ir deesgan leela un tikai no Tartareem teek apdsihwota, atrodahs jaukâ, kalnajâ weetâ. Tartareetes, kà jaw mineju sawâ pirmajâ wehstulê, ir skaistas un winu skaistums wehl teek pawairots zaur winu sawadu apgehrbu: tad winas ari krahso sawas usazis melnas un roku un kahju pirkstu nagus sarkanus. Pee Tartareetehm, Turzeetehm un zitahm austrumneetehm tahda eerascha. Daschi ari sawus matus nokrahso sarkanus, bet tas labi ne-isskatahs. Tartareetes tikai mahk sawu walodu, turpretim wihreeschi eemahzijuschees Kreewu walodu, lai labaki waratu weizinat sawu tirdsneezibas leetu. Winu basnizai ari ir tornis un ta lihdsinahs kahdai katolu basnizai ar lihkumoteem logeem un krahsotahm ruhtim; torna galâ atrodahs gara kahrts ar pusmehnesi galâ. Turpat blakam kapsehta, kur gan kapu kopinas neredz, bet gan kahdus peeminas akmenus. Nabagu laudis uz kapu taî weetâ, kur lihkis guldits, usleek akminu kopinu, kuras widû eedur nuhju. — No schejeenes dewamees atpakal gar Derikoi upi, kas tagad naw uspluhduse.

6. februarî dewamees zelâ, lai „Liwadiju" un „Oriandu" apskatitumees. Pirmaja peeder muhsu Keisara Majestetei un otraja leelkunsam Konstantinam Nikolajewitscham. Liwadijas parku newarejam, apskatitees, tapehz ka neweena nebija, no kura buhtu warejuschi atlauju preeksch tam isluhgtees. No ahrpuses apskatot jaw jaleezina, ka sche wiss keisariski eetaisits un no dabas jaukuma un krahschnuma wehl leelisku teek pabalstits. Basniza pee Liwadijas ir katram pee-ejama, ir smuki buhweta un ar skaisteem kokeem un pukehm winas apkahrine apauguse. Pee pils atrodahs basniza preeksch Keisariskàs familijas.

Oriandu kreetni apskatijamees, tas atlauts katram. Pate pils no uguns nopostita, bet wehl tagad redsams, ka leelisku bijuse buhweta, no winas skaistuma leezina daschas atlikas. Skaistas leewenes, sahles ar marmora grihdu, struhglu akas ar maurinu widu; zitas istabas ar silahm akmenu seenahm, ihpaschi greesti loti skaisti. Schi pils atrodahs pee paschas juhrmalas un no tureenas ir loti jauks skats, pat lihdz Jaltai war redset, kas no schejeenas kahdas septinas werstes attahlu. Pee Oriandas juhrai ir lihkums uz semes eekschpusi. Terases, dahrsa mahjinas is marmora taisitas, zelini gar katru pusi un augscham no kokeem apehnoti. Struhglu alu sche laba teesa. Apakschos telpas pilnigi tumschas un newaru eedomatees, preeksch kam tahs tikuschas isleetatas. Wakarôs wiss teek apgaismots ar elektrisku gaismu, kura, kà sinams, wiswairak lihdzinahs saules gaismai. Weens pils spahrns wehl teek apdsihwots, zitas dakas wehl stahw drupâs. Leelkungs apdsihwo wideji leelu namu, kas atrodahs loti jaukâ weetâ. Uz werandas stahw Kineeschu wahses (trauki), figuras is sarkana marmora un rosa-sarkana akmena u. t. pr. Netahlu no schi nama atrodahs daktera dsihwoklis un basniza. Schi ir pawisam bez logeem, tapehz tur pastahwigi deg uguns. Preti pilij pazelahs loti augstu stahwa klints, kuras augschas galâ eetaisits pajumtinsch, kas uz stabeem stahw. Tur augscham uskahpuschi, tikai warejam pahrleezinatees, zik augsta teescham klints. No schihs augstàs weetas ir wareni jauks skats: juhra, parks, ehkas. Klints apauguse wisadeem salumeem un kokeem. Kahdâ newisai leelâ dihkî redsejam baltus gulbjus peldam, tahdus baltus, ka pat sneega baltums newar buht baltaks. Jz kahda leela koka tek uhdens, tas ir awota uhdens, kas is kalna waditis kokâ un tad is ta istek. Orianda ir saweenota ar Liwadiju zaur telegrafu. Pee Liwadijas un Oriandas ir leeli meschi, kur medibas teek isrihkotas; tur atronamas deesgan lapsu, seku un stirnu.

Taîs deenâs, kur scho apmeklejumu isdarijam, bija ihsts wasaras laiks; Oriandâ bija tik jauki, ka februarî newar buht jaukali Italijâ. Kad uz mahju pusi atpakal dewamees, tad mums pahrsteidsa mihligs, silts leetutinsch, kas druszin satwihkuschu gaisu padarija wehsaku un ari uz eelahm putekkus apslahpeja.

Muhsu dsihwe sche ir teescham jauka un rahdahs, ka mana weseliba, kas isgahjuschâ rudenî bij satrihzinata, loti ahtri atspirguse, jo kalnu un juhras gaiss weselibas atspirdsinaschanas sinâ sche dara tihrus brihnumus. Scho apgabalu waru wiseem slimneekeem ar labako pahrleezinaschanos eewehlet par usturas weetu.

Laiks no februara sahkumam lihdz martam bija loti grofigs. Siltums brihschom sneedsahs lihdz 15 grahdeem ehnâ. Taisnibu sakot, leelaka siltuma newajaga, zitadi patihkamo wehsumu gaiss saudetu, jo saulê mums bija 20 lihdz 25 grahdeem. Schahds siltums preeksch seemeleneeka peeteek, kamehr Afrikanim warbuht wehl saltu. Julija un augusta mehneschos sche esot ihsts Afrikas karstums, tà ka to tikai war panest schejeenes eedsihwotaji, kas ar tahdu karstumu apraduschi.

Daba sche jaw februara mehnescha beigâs pilnâ krahschnumâ attihstijusehs, wiseem kruhmeem un kokeem pumpuri raisijuschees un stahw sawu lapu koschumâ. Pukes, sahle u. t. pr. mums jaw ir no februara mehnescha sahkuma, ihpaschi sche nekad nebeidsahs sakoschana un seedeschana, tikai wezais salums pahrmainahs pret jaunu salumu.

7. martâ peepeschi Jalta puschkojahs ar karogeem, jo gaidija ap pulksten 4 Keisariско Augstibu leelkungu Konstantinu Nikolajewitschu, kursch pilsehtai zauri brauksehot. Winsch nahza is Peterburgas pa Simferopoli un sche atbrauza ap pulksten pus septineem, taisni tahlak braukdams uz sawu pili Oriandu.

Wehl gribam apmeklet kahdu schejeenes dabas jaukumu, proti uhdens krituma Zu-Petri, kas esot deesgan eewehrojams, bet nesinu, waj isnahks man par to rakstit, jo ihsi preeksch aisbraukschanas no schejeenas, kas laikam notiks aprila beigâs waj maja sahkumâ, tikai gribam scho uhdens krituma apskatitees.

Par sweschneeku schurp atbraukschanu runajot, man buhtu wehl schahdi wahrdi peesprauschami. Kad Franzijâ un Italijâ zaur semes trihzeschanu notikahs daschâs weetâs leeli nelaimes atgadijumi, kas turp atnahkuschos sweschineekus, zelotajus, aisbaidija projam, tad beidsamâ laikâ sche wairak weesu eeraduschees, neka to zitahm reisahm mehdsa redset. Droschi zerams, ka schejeenas apgabalam, ihpaschi Jaltas pilsehtai, gaidama plascha nahkamiba schurp atnahkoschu weesu waj sweschneeku sinâ. Sche jaw sastahjusehs beedriba, kas grib buhwet sobu ratu dselszelu, pa kuru warehs usbraukt uz kahdu augstu, smuku kalnu, kuram augschâ ustaisischot lepnu, leelu weesnizu ar wisahm wajadsibahm preeksch zelotajeem un weeseem. Schinî sinâ tagad sche wehl daschi truhkumi. Minetà beedriba preeksch dselszeła un weesnizas buhweschanas jaw esot wajadsigo atlauju dabujuse, tà ka tikai atleekahs, winai nowehlet labas laimes un daudz sekmes.

Ar scho beidsu sawu aprakstu par scho skaisto, no dabas jo bagati apbalwoto semes stuhriti, tapehz, ka mans weesoschanas laiks sche drihz beidsahs, tomehr, eekam sawu wehstuli nobeidsu, gribetu saweem mihleem dsimteneescheem dot padomu, lai schurp atzelotu, kam eespehja apzelot tahlakas semes un jaukos widus. Droschi sinu, ka neweens to nenoschehlos, schurp atbrauzis. Kamdehl braukat apkahrt pa ahrsemehm un usmeklet dabas jaukumus un brihnumus, kamehr muhsu paschu leelajâ tehwijâ tahdi dabas jaukumi un krahschnumi jo leelakâ mehrâ atronami?

Tehwijai jadod preekschroka.

Wehledamahs, ka rastos drihz weiklaka spalwa, kas aprakstito skaisto Jaltu jo pilnigaki, jo ne-esmu nekahda rakstneeze no amata, to wehledamahs, atwados no zeen. „M. W." lasitajeem.

E. R.

No Ores pagasta mums raksta: Ore ir krona pagasts, kas atrodahs Pernawas aprinki, kahdas 50 werstes no Pernawas uz deenwideem, pee Rigas juhras lihtscha. Wiss pagasts sastahw no kahdahm 60 mahjahm, kuru ihpaschneeki, Igauni, padakai sawas mahjas ari ir eepirkuschi. Leelakais pełnas awots preeksch schejeeneescheem ir juhras mahmulina. Jk katris jauneklis, tiklihdz sawu galwu pazehlis, zenschahs uz juhru, kad ne par kugeneeku, tad par swejneeku palikdams. Deewamschehl newaru wis zeen. „Mahjas Weesa" lasitajeem daudz laba par schejeeneescheem pastahstit, bet turpretim ir gan daschi launumi, ko wisu te nemaz naw eespehjams aprakstit, tikai kahdus peemehrus gribu peeweest. Tà daschi no teem, kas wasaru uz kugeem pawadijuschi un sewim kahdu kapeiku naudas aistaupijuschi, nesin tagad pa seemu zitu nekahdu labaku mehrki kur to isliht, ka tik kroga papam pret „sihwo" atdot un, saprotama leeta, ka kur „sihwo" pawairak zeeni, tur newar nekahdi labi gara augši parahditees, bet gan otradi. Tee atkal, kas no semes pahrteek, nedsihwo atkal tà, kà kaimineem peeklahtos, bet kildojahs bez kahda gala. Scho strihdinu zehloni padakai ir semneeku paschu mahjas, kuras gribedami radi katris preeksch sewim dabut, pee teesahm suhdsahs. Tas noteekahs schahdâ wihsê: tik ko kahds gruntneeks mirst, ne-atstahdams sewim dehlu manteneeku, tad wisi radi tuhlin kà spahrnôs, gribedami nelaika pakalpalizejeem mahjas atnemt un preeksch sewim dabut. Tà p. p. isgahjuschâ mehnesî, braukdams darischanâs, winpus Werowas nobeidsa sawu dsihwibu zaur nelaimigu kriteenu is wahgeem schejeenes K. mahju ihpaschneeks P. G., atstahdams seewu un kahdu 15 gadus wezu meitu. Nelaimigà nelaika radi un it ihpaschi wina brahła dehli nu eeskata scho atgadijumu par derigu, lai waretu pee wina mahjahm peeklaht un ir sahkuschi tuhlin pret P. G. atraitni un wina weenigo mantineeze meitu suhdsibu, peerahdidami, ka newis P. G'am peederejuschas mahjas, bet wina brahlim, scho tehwam, kas ari ir taisniba, un tadehł tahs tagad peekrihtot wineem. Bet kad mahjas schim nelaikim no wezakà brahła bij atdotas uz wiseem laikeem un ari pee teesas preeksch schi, jaunakà brahła, noraksitas, tad gan zerams, ka radi newarehs atraitnei un winas meitai mantineezei minetas mahjas atnemt, kas ari no sirds buhtu wehlejams, jo kur tad gan lai atraitne ar meitu bahreniti isdsihtas eetu?! — Tad wehl zeenigeem lasitajeem gribu pasinot kahdu behdigu atgadijumu, kas nupat preeksch kahdahm nedelahm muhsu pagastâ notika. Dsirdedami, ka kahds traks suns daschus no schejeeneeschu suneem esot sarehjis, kahdi no schejeenas pagasta teesas wihreem sabeedrojahs un isrihkoja pilnigu „sunu schauschanu", sazidami, ka Pernawas zeen. brugu teesa preeksch tam pawehli esot dewusi. Par katru noschautu suni wajadseja suna ihpaschneekam maksat par schauschanu 20 kap. Wakarâ mahjâ eedami, ee-eet krogâ. Tur wini atraduschi preeksch schejeenes Dreimanu jeb Jaun-Meschamikelu mahju saimneeku Peteri Dreimani. Schis, dsirdedams, ka ari wina ustizigee mahjas waktneeki noschauti, sasskaitees, panehmis weena schahweja sliti un dewees ahrâ to sasist. Bet te nu notika schahda nelaime: minetais P. D. sanehmis sliti aiz teewgala, sitis otro galu pret kahdu preedi, te uz reiz norihbejis schahweens un sitejs nokritis waimanadams pee semes. Schahweens, sliti sitot, bij sprahdsis wałam un lode, ar ko sliti bij lahdeta, bij eeurbusehs nelaimigam sitajam kreisajâ ziskâ, tuwu pee wehdera. Pehz kahdahm stundahm nelaimigais pabeidsa sawu gaitu.

Gan noschehloju, ka tikai schahdas sinas ween no schejeenes waru pasinot, bet ko tur war darit?! — Zeru, ka schihs rindinas un schis atgadijums paskubinahs, daschu labu sargatees no tahdeem neapdomigeem soleem! S—sch.

12. martâ 1887. g.

No Wez-Laizenes mums raksta: Gribam zeen. lasitajeem kahdas rindinas pawehstit no muhsu puses. Muhsu pagasta U. zeema saimneekam nosaga sirgu ar wisu aisjuhgu pee L. muischas dsirnawahm. Wisahm ruhpigahm meklescha par spihti, sagumu un sagli nedabuja rokâ. — Kahds pee muhsu pagasta peerakstitais zilweks Ž. 9. februarî sch. g. deenas laikâ ar leelu pahrdroschibu no Alukšnes apteekas preekschas nosadsis sirgu ar wisu aisjuhgu; bet sirga ihpaschneekam laimejees, tikt schim garnadsim uz pehdahm, sadsinis pee muhsu pagasta W. mahjahm, kur sirgs bijis peesees pee sehtas, saglis bijis eegahjis minetâs mahjâs, kur pagehrejis no skrodela pastelletàs jaunas bikses. Ar weetigàs polizijas palihdsibu apzeetinajuschi sagli, lai nosuhtitu peenahzigâ weetâ. Kà dsirdams, tad saglis esot no S. pagasta mahjas isbehdsis un wehl lihdz schim ne-esot rokâ dabuts. Janwara mehnescha beigâs sche notikahs schahds nelaimes atgadijums. K. muischas tuwumâ kahds puskmuhscha zilweks braukdams tizis nonahwets. Kad nahzees no kalna uz leju pa sasaluschu ledu braukt, tad rati sahkuschi slidet, lihdz beidsot apgahzuschees, tà ka weens no brauzejeem palizis apaksch rateem. Kad tuhdaf no ratu apakschas isnemts, tad jaw bijis bez dsihwibas. Nelaimigam bijuse galwa sadragata. Lihkis aiswests uz Werowas brugu teesu preeksch pahrluhkoschanas.

Muhsu pusê atrodahs daschu mahnutizigee laudini, kas wehl tiz Tschiganu sihleschanai un poregoschanai. Wiswairak tas atgadahs daschahm meitahm un meitu mahtehm, kas uzluhdz Tschiganus pee sewis, lai issihlê un parego patihkamus bruhtganus un mahza, kà pee tahdeem tikt. Bet mums, mihło lasitaj, ir sinams, kas tahdâ leetâs eelaischahs ar Tschiganeem, tas peekrahpjahs un teek peemahnits. Tà ari schahm uzluhdsejahm bija notizis. Tschiganeetes pagehrejuschas labakàs drehbes, uz kurahm wajagot usskaitit pestelus, lai buhtu bruhtganu peewilzejas. Uzluhdsejas ari neleeguschas no preeka, ka jaw tikai bruhtgans pat kà rokâ buhtu. Beidsot Tschiganeetes aisbildinahs, ka ne-esot swehtakas luhgschanas grahmatas lihdz, tadehł aisnesischot drehbes uz tuwejo krogu, kur wisu wajadsigo isdarischot un drehbes tad atkal atnesischot. Kad noliktais laiks bija pagahjis un Tschiganeetes ar dotahm drehbehm wehl ne-atnahza, tad sinams paschahm dewejahm bija ja-eet pakal, ja negribi Tschiganeetehm atstaht eedotàs drehbes. Bij ari trahpijees uz paschu Tschiganu projam braukschanu. Pagehrejuschas appestelotàs drehbes, bet Tschiganeetes no tam wairs neleekahs ne sinot. Ar kahdeem palihgeem bij gan laimejees daschus gabalinus atdabut, bet leelakà daka palikuse Tschiganeetehm par pestelu skaitischanu. — Tà, mihłee lasitaji un lasitajas, jasargahs no Tschiganu pestelotschanas. R. A.

Wez-Laizenê, 15. martâ 1887. g.

Eekschsemes sinas.

Par elementar (lauschu) skolu usraudsibu Terbatas mahzibas apgabalâ.

„Wald. Wehstnesi" nodrukats 26. janwarî 1887 Wisaugstaki apstiprinats walstspadomes spreedums, kas nosaka:

1) Terbatas mahzibas apgabalâ jadibina lauschu skolu direktora un 4 scho skolu inspektoru amati, bez jaw tagad pastahwoscheem pareistizibas laukskolu diweem inspektoru amateem, kuri ari japahrwehrsch par lauschu skolu inspektoru amateem.

2) Lauschu skolu direktora un inspektora usraudsibâ stahwehs wisas pilsehtu un lauku elementarskolas (lai winahm nosaukums kahds buhdams), neisnemot ewangeliski-luteriskahs un zitu tizibu skolas, kà ari priwatskolas un personas, kas nodarbojahs ar priwatmahzischanu, waj kà mahjskolotaji, — un proti skolas aprinkî pagasta, kamehr nebuhs pahrgrositas, bet pareistizibas laukskolas, kamehr pareistizibas garigâ waldê nebuhs isstrahdati jauni peenahzigi nosazijumi.

3) Lauschu skolu direktors ir pareistizibas laukskolu padomes lozeklis; bet usraudsibas sinâ par

---

*) Skatees schi gada „Mahjas Weesi" Nr. 4 un 5.

schahm skolahm lauschu skolu inspektoreem paleek tahs teesibas, kahdas lihds schim bij pareistizibas lauksskolu inspektoreem.

4) Usraudsibas eezirknu isdalischana atlauta Terbatas mahzibas apgabala kuratoram.

5) Algas un deenasta teesibu sinâ lauschu skolu direktors un inspektori stahw sem 25. maja 1874 Wisaugstaki apstiprinatà walstspadomes nolehmuma 5. art.

6) Direktora un 6 inspektoru algahm wajadsigee 14,500 rbl. gadâ, jaw no 1887. gada jaeewed tautas apgaismoschanas ministrijas usdewumu budschetâ, lihdsklaitot tagadejo pareistizibas lauksskolu inspektoru algu (4500 rbl.)

Leepajas labdarigai beedribai notezejuschâ gadâ bijuschi 135 beedri. Preeksch labdarigeem mehrkeem gada laikâ dahwinata nabagu wezaku behrneem skolas nauda, nabadsigahm familijahm slimibas un behru nauda, kà ari palihdsiba biweem studenteem pawisam 660 rubku. — No daschadeem isrihkojumeem zaur kahrtibas kommisiju atlizees 943 rubli. Beedribas kases gadskahrtigi apgrosijumi bij 5118 rbl. 78 kap. — Beedribas manta 3608 rubli 52 kap. (D. L.)

No Osnarkowas, Witebskas gubernâ, „D. L." raksta: Kahdas leelakas firmas komijs weikala darischanâs brauldams eegahja „Smolenskas" weesnizâ, kur eepasinahs ar tschetreem winam lihds tam swescheem zilwekeem. Wini komiju ee-aizinaja pee sewis sawâ istabâ uz tehju, kur tad uz galda sanesa wihnus un zitus dsehreenus un dsihwoja lihgsmi. Drihs ween wini atnesa ari spehlu kahrtis. Komijs no eesahkuma winneja, bet tad drihs ween laime to atstahja un winsch sahka paspehlet, lihds beigâs bij pametis pee 800 rbl. Komijs, gan lai sareibis, tomehr manija ka wina jaunee draugi spehle wiltigi un draudeja ar poliziju. Wiltigee spehletaji notwehra naudu un kahrtis no galda un aisstahjahs komijam preeksch durwim. Tad tee tam sanehma diwi pee galwas un diwi pee kahjahm un ismeta pa otra stahwa logu uz eelas akmeneem. Ap nelaimigo saskrehja apkahrtejee bodneeki un weesnizas sulaini un eesahkumâ tizeja, ka nelaimigais dsehrumâ pats iskritis pa logu, un kamehr dabuja sinat pateesibu, tamehr blehschi bij projam. Nelaimigais bij tik loti sadausijees, ka otru deenu nomira.

Is Rigas.

Sinas is Rigas teesahm. Widsemes hofteesâ starp zitahm leetahm tika pehz „Rig. Ztg." isspreestas ari schahdas: 27. septemberî p. g. Bihrinu muischâ tika islausti familijas kapi. Tuwaki ismeklejot atrada, ka laupitaji bija sadausejuschi koka kasti, kurâ usglabaja sahrku, un no sahrka noplehsuschi sudraba apkalumus un tos panehmuschi lihds, kuru wehrtiba nospreesta uz 25 rubleem. Domas par to, kas laupischanu isdarijis, greesahs uz kahdeem Kreeweem, kas Bihrinu apkahrtnê bij usturejuschees, un Rigas polizijai isdewahs weenu sanemt zeeti, proti to wairak reis jaw apstrahpeto Fadeju Ignatjewu. Detektiwu nodalas preekschneekam preeksch wests, Ignatjews isteiza, ka winsch kopâ ar Larionu Sokolowu un kahdu winam nepasihstamu zilweku isdarijis mineto kapa aplaupischanu. Winsch, proti Ignatjews, skaidri apsihmeja laupitâs leetas un teiza, ka nepasihstamais zilweks tahs panehmis lihds uz Rigu preeksch pahrdoschanas; kas ar tahm notizis, winsch nesinot. Tahlakâ pahrklausschinaschanâ winsch teiza, ka wina pirmâ isteikschana nebijuse pateesa un winsch to tikai darijis, lai tiktu atswabinats no roku dselscheem, kas rokas winam pahrleeku speeduschi. Ka laupitâs leetas ar wina apsihmejumu bijuschas weenadas, tad tas netihschu notizis, jo winsch schihs leetas nekad ne-esot redsejis un no tahm neka nesinot. Kahdas 8 deenas preeksch tam, kad laupischana tika isdarita, bija redseti Ignatjews un Sokolows kopâ ar Mahrtinu Zelminu Alkschnu krogâ, ko wini ari kopâ atstahjuschi. Zelminsch isteiza, ka Ignatjews un Sokolows winu usaizinajis, lai schis teem rahdot Bihrinu muischas familijas kapus, ko ari winsch apsolijis. Aisejot Ignatjews is stedeles lihds nehmis brekstangu, ko tur eepreekschu bija pelnos paslehpis. Zelminsch abeem kapus rahdijis un tad aisgahjis. Tagad Ignatjews pahrgrosija sawu senako isteikschanu, sazidams, ka winsch no Alkschnu krodseneeka dehla, Edwarda Kamina, tizis usaizinats, lai kapus aplaupot, un no ta dabujis 2 rubkus, lai waretu sew apgahdat palihgus preeksch aplaupischanas. Pehz tam winsch kopâ ar Sokolowu un diweem ziteem zilwekeem, kurus winsch nosauz ar Mikeli un Aleksanderu, bet uswahrdus teiza nesinot, esot atpakal greesees uz Bihrineem, kur tee trihs laupijumu isdarijuschi, kamehr winsch pats nepeedalijees. Tee abi no Ignatjewa ar Mikeli un Aleksanderu apsihmetee zilweki tika no polizijas atrasti un tee israhdijahs par Aleksejewu un Nowikowu, bet kuri leedsahs, ka pee laupijuma peedalijuschees. Hofteesa peespreeda Ignatjewam, kas sahdsibas un slehpschanas dehl jaw apstrahpets $1\frac{1}{2}$ gada zeetuma strahpes un Sokolowam, kas jaw diwreis sodits sahdsibas dehl, wisu kahrtas teesibu atnemschanu un 3 gadus arrestantu rottâ.

— Karkus pils muischas waldiba sinoja brugu teesai, ka Juri Imarik saimneeks muischas krogâ 2 septembrî 1885. gadâ ismainijis diwus wiltus 10-kapeiku gabalus un pee tam sazijis, ka winam wehl wairak tahdu esot. Brugu teesa issuhtija marschkommisionaru Drostmanu un schis kopâ ar kahdeem pagasta teesas lozekleem dewahs uz Imerik mahjahm, bet pats saimneeks nebija mahjâs. Mahjas ismeklejot atrada formu preeksch 20 kapeiku gabalu leeschanas un alwu, kà ari pirtî, ka tur ar alwu strahdats. Kad Imariks pahrbrauza mahjâs, tad wina ratôs atrada kuliti ar 30 wilteem 20-kapeiku gabaleem. Imariks isteiza, ka winsch schos 20-kapeiku gabalus dabujis no Merta Sepa un Petera Kihna, kuri winam sazijuschi, ka teem wehl daudz esot tahdas naudas, kuru wini isgatawojot no Anglu alwas. Seps un Kihns sewi ne-atsinahs par wainigeem. Kahdi leezineeki gan isteiza, ka wineem (Sepam un Kihnam) abeem esot wiltas sihkas naudas, bet to newareja peerahdit. Hofteesa peespreeda Jurim Imarikam wisu kahrtas teesibu pasaudeschanu un 8 gadus pee grehkteem soda darbeem. Merts Seps un Peters Kihns gan tika atlaisti, tomehr domas uz wineem palika, ka tee pee wiltas naudas taisischanas peedalijuschees.

23. junijâ p. g. atnahza Dahwis Purmals Walmeeras krahschanas lahdes lokalâ, lai tur sanemtu sawu noguldito naudu. Kad winsch to no rahtskunga Treu'a bija sanehmis, tad winsch peegahja pee galda otra gala, kur pilsehtas galwa Antonius nodarbojahs ar obligaziju sakahrtoschanu un sche eesahkahs strihdetees par to, ka par mas intreschu dabujis. Purmals tà nepeeklahjigi isturejahs, ka winsch bija iswedams ahrâ. Kad tas bija notizis, tad pilsehtas galwa Antonius pamanija, ka weena obligazija no 2000 rbl. truhka. Domas greesahs uz Dahwi Purmalu, tapehz ka winsch bes wajadsibas bija tuwojees galdam, kur obligazijas sakahrtoja. Waktmeistars Degens tuhlit dewahs Purmalam pakal un winam isdewahs to rokâ dabut. Degens issazija, ka Purmals winam solijis 50 rubkus, ja winsch to palaischot wakam, un esot leedsees nahkt lihdsâ. Tikai tad, kad ministrialis Denisows peenahzis, bijis eespehjams, Purmalu apzeetinat, pee kura ari atraduschi mekleto obligaziju. Purmals neleedsahs, ka pee wina bijuse obligazija, tikai negrib to buht sadsis, bet apgalwo, ka rahtskungs Treus winam konwertu (kuweru) lihds ar obligaziju eekschâ dewis un winsch to esot sanehmis, domadams ka tur eekschâ kwihts. Wairak krahschanas lahdes lokalâ esoschu zilweku issazija, ka rahtskungs Treus Purmalam dewis tikai naudu, bet ne konwertu ar obligaziju. Prokuratura lika preekschâ, ka Purmals sodams uz sodu likuma 1657. art. pamatu. Teesas preekschâ nahzis Purmals, sewi aisstahwedams issazija tà: waktmeisteram Degenam winsch ne-esot naudu peesolijis, Degens winu uz eelas panahzis un esot pagehrejis, lai nododot naudu, naudasmaku un nasi. Winsch ne-esot leedsees to darit, bet tikai pagehrejis, lai Degens winu wedot uz magistratu, Degenam weenam pascham negribot naudu ustizet. Denisows esot peenahzis un winsch esot abeem lihdsgahjis uz rahtusi, kur winsch naudu, naudas maku un nasi nodewis un pehz tam tizis eeslehgts. Pehz kahda laizina esot atnahzis Degens un winam no kruhschu kabatas iswilzis to no rahtskunga Treu'a eedoto konwertu, kuru, kà winsch domajis, esot dabujis krahschanas grahmatinas weetâ. Usrakstu uz konwerta winsch newarejis islasit. — Hofteesa peespreeda Dahwim Purmalam wisu kahrtas teesibu saudeschanu un $1\frac{1}{2}$ gadus arrestantu rottâ ar wiseem schi soda likumigeem isnahkumeem.

— Rigas rahtes kriminal-deputazijâ starp zitahm leetahm pehz „Rig. Ztg." isspreeda ari schahdas:

Augusta mehnesî 1886. gadâ bija notikuschi wairak laupischanas usbrukumi pastaigaschanas weetâs starp Eekschrigu un Peterburgas Ahrrigu. Gan tika par scheem usbruzeeneem polizijai sinots, tomehr newareja nahkt uz pehdahm; tikai tikdaudz wareja nolemt, ka usbruzeeni tika isdariti no trijeem waj tschetreem zilwekeem un kà wini to isdarot. Polizija nu kehrahs pee tahda lihdsekka: Wairak polizijas eerehdni apgehrbahs ziwil-drehbês un tika issuhtiti, lai minetâs pastaigaschanahs weetah apluhkotu; bet weenam pahrgehrbtam polizijas eerehdnim wajadseja isliktees par priwatu zilweku, kas tur eet pastaigatees.

27. augustâ p. g. ap pulksten pusweenpadsmiteem, kad Wehrmana dahrsâ patlaban biza konzerts, polizijas eerehdni dewahs pee sawa usdewuma ispildischanas un waktmeistars Roberts Perlmans apsehdahs uz benki allejâ pretim politechnikai pee kanala, kamehr ziti eerehdni kruhmôs paslehpahs. Peepeschi usbruka no muguras Perlmanim, kah jaw sawâ tuwumâ bij tschetrus schaubigos zilwekus pamanijis. Winam sagrahba pee rihkles un to schnaudsa, lihds no kabatas bij israuts pulkstens. Teem uz Perlmanu saukschanu peenahkuscheem polizisteem isdewahs, saguhstit weenu usbruzejeem un proti to, jaw nelabâ slawâ stahwoscho Rigas strahdneeku okladistu Jesimu Stepanowu, kamehr ziti usbruzeji dabuja aisbehgt. Wehl tanî paschâ naktî tika sakerti trihs Rigas strahdneeku okladisti Antips Siderows, Iwans Pachmanows un Osips Pachmanows, kas israhdijahs par Stepanowa beedreem pee usbrukschanas.

Wineem peespreeda schahdu sodu: 1) Jesimam Stepanowam, kas jaw peezreis stahwejis ismekleschanâ un diwreis tizis apstrahpets, 2) Antipam Iwanowam Siderowam, kas jaw peezreis sahdsibas un zitu nekahrtibu dehl tizis apstrahpets, 3) Iwanam Anusrejam Pachmonowam, kas ari jaw reis apstrahpets par sahdsibu ar eelauschanos, — par peerahditu un par wainigeem aisihti, ka 27. augustâ p. g. usbrukuschi waktmeistaram Robertam Perlmanim un ar waras darbeem nolaupijuschi tam sudraba pulksteni, — par to wineem peespreeda wisu kahrtas teesibu pasaudeschanu un nomeschanos uz dsihwi Sibirijâ, un proti Stepanowam tahlakâ apgabalâ, bet Siderowam un Pachmanowam tuwakâ apgabalâ Sibirija. Apsuhdsetais Osips Pachmanows turpretim ir atswabinats no soda truhkstoschu peerahdijumu dehl.

Deenas pawehles Rigas pilsehtas polizijai. Pehz daudzu eelu nosaukumu pahrgrosischanas un namu numerazijas isgahjuschâ wasarâ, eedsihwotaju adreses israhdijahs nepareisas, tadehl, lai Rigas polizijas adreses nodalu westu kahrtibâ, usdodu kwartalusraugu kungeem, isrihkot wispahrigu eedsihwotaju rewisiju un adresu kahrtis eesuhtit adresu galdam. Pehz tam par katru nepareisibu eedsihwotaju adresês buhs ja-atbild weetigeem kwartalusraugeem, winu palihgeem un waktmeistareem.

Pastahwigi es pamanu, ka pasascheeru fuhrmani nebrauz kahrtigi, ne reti schenki sehdedami, sawus sirgus atstahj bes usraudsibas, brauzot neturahs pa labai rokai, bes eemesla paleek stahwot pee ee-ejas durwihm, it ihpaschi Eekschrigas eelâs, maisahs apkahrt pasascheerus mekledami, zaur ko sinams eeschana pa schaurajahm eelahm teek apgruhtinata, un uz weena pasascheera pagehrejumu saskrej kopâ wairaki uz reisi, ka wesumu fuhrmani paslehpj kahrtigos numurus waj tos nemas netura klaht, brauz pa eelas widu, pee kam atleek groschus nost un pawada ratus, paschi pa trotuari eedami, ziti atkal sehd ar muguru pret sirgu un daudz rateem ween pakal otram brauzot neturahs nosazitâ diwu arschinu attahlumâ; kà semneeku rati bes kahda eemesla braukà apkahrt pa pilsehtas schaurakahm eelahm, pee tam aiskerahs aiz stabeem un ne reti pat usbrauz uz trotuari, zaur ko kahjneekeem war iszeltees nelaime.

Greesdams pilsehtas dalu pristawu kgu, kwartalusraugu, winu palihgu un waktmeistru usmanibu uz schihm nekahrtibahm, usdodu wineem, wiseem pasascheeru fuhrmaneem peekodinat, lai bukas un ratu pakalejâ pusê peeleek skaidri redsamus numurus nosazitâ leelumâ, bet lai wesumu fuhrmani sawus numurus wisadâ wihsê peesit pee loka, dihseles waj taî lihdsigâ weetâ, tomehr ratu pakalejâ pusê, ka tos skaidri war redset. Ne-atkarojotees no winu personigas usraudsibas uz kahrtigu braukschanu, uz posta stahwoscheem gorodowojeem jadod isskaidrojums par kahrtigu satiksmi uz pilsehtas eelahm un teem japeekodina, lai tos pasascheeru un wesumu fuhrmanus, pee kureem pamana nekahrtigu braukschanu, jeb kureem truhkst numuri nosazitâ leelumâ, eeraksta posta grahmatinâs un pehz sawa laika nostahweschanas peerahda kwartalusraugeem, kamehr beidsameem atkal diwreis nedelâ, treschdeenâs un sestdeenâs, manâ kanzlejâ janodod pasinojums par wiseem peesihmeteem fuhrmaneem.

Dsehreenu pahrdotawas ar naktstirgoschanos Peterburgas Ahrrigas 3. kwartalî apluhkodams, atradu sekoschu: Konradija restorazijâ, Elisabetes un Suworowa eelu stuhrî, atradahs daudz weenkahrschu lauschu, kuri plihteja un uz diweem biljardeem spehleja; Suworowa eelâ Nr. 57 atrodoschâ Grigolowska dsehreenu pahrdotawa bija pahrpildita no plihtedameem weenkahrscheem laudihm, un Suworowa un Pirts-eelas stuhrî no lokala turetaja bija iskahrts sludinajums ar kahda schenku skrihwera adresi, kursch nodarbojahs ar suhdsibu, luhgumu rakstu u. t. t. pagatawoschanu. Wisôs trijôs lokalôs atradahs weens fuhrmans.

Uz likumu krahjumâ no 1877, 959. art. issludinatâs Wisaugstakâs pawehles pamata polizijai ir teesiba, dascheem no labakâs publikas apmekletahm restorazijahm un trakteereem atwehlet preeksch fuhrmaneem turet walâ schos lokalus pehz noliktâ laika waj katrâ laikâ, bet ne dehl schuhposchanas isplatischanas starp strahdneeku laudihm, zaur ko beidsamo familijahm ar gruhtahm puhlehm nopelnitee graschi teek nolaupiti. Luhgumu rakstu pagatawoschana dsehreenu pahrdotawâs laudis apmulsina, tos pawed uz weltigeem isdewumeem, laika un tà kà tà jaw knapahs pahrtikas patehreschanu, zaur tahdu luhgumu eesneegschanu apgruhtina waldibu un publikai dod eemeslu uz pretlikumigu darboschanos.

Lozidams pilsehtas dalu pristawu un kwartalusraugu kgu usmanibu uz augschminetahm palaidnibahm, usdodu teem stingri uz tam luhkotees, ka schuhposchana un netikliba starp pilsehtas strahdneeku laudihm neteek atlauta un personigi kà ari zaur saweem apakschneekeem usluhkot dsehreenu pahrdotawas.

Rigas wezakais polizijmeistars: Wlasowskis.

Sakerts saglis. „Rigas Pilsehtas Polizijas Awises" 53. numurâ no 10. marta sch. g. bija sinots par sahdsiba zaur eelauschanos pee Paulinas Masin. Wainigos meklejot, polizijas slepenâ nodala nahza uz domahm, ka scho sahdsibu buhs isdarijis Rigas strahdneeku okladists O. J. J., kursch naktî uz 11. marta sch. g. lihdsi ar zitahm nedroschahm personahm no agenteem tika peeturets; pee nopratinaschanas tas ari klaji atsina, ka minetu sahdsibu isdarijis un isteiza, ka Paulinai Masin sagtas leetas pahrdewis masâ Kalnu eelâ Nr. 24a dsihwojoscham pasihstamam saglu slehpejam, atwalinatam saldatam W. W. Dsihwokli ismeklejot pee W. no Paulinai Masin sagtahm leetahm neka ne-atrada.

(R. P. P. A.)

Sihkumi.

Is muhsu weesigâs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beebriba".

Swehtdeenu, 22. martâ 1887. g., teatris, israhdihs lugu „Profesors un tirgonis (Ultimo)", joku luga peezôs zehleenos, latwiski no Wilibalda. Sahkums pulksten $7\frac{1}{2}$ wakarâ.

„Zeribas beebriba".

Swehtdeenu, 22. martâ sch. g., pulksten 9 rihtâ, Jonatana beebribas sahlê, pilna sapulze.

„Walmeeras beebriba".

Swehtdeenu, 22. martâ sch. g., familijas wakars ar dsihwoschahm bildehm, dseedaschanu un humoristigeem preekschnesumeem. Sahkums pulksten 7 wakarâ.

„Zehsu Latw. Labd. Beebriba".

Swehtdeenu, 22. martâ, pulksten 7 wakarâ, teatris, israhdihs lugu „Dwihnu mahsas".

Misejums awischu sinotajam.

Isgahjuscha numura feletonâ rakstidami par Wahzijas keisara dsimschanas deenu, bijam peeminejuschi, ka Dr. von Lauers dabujis dahwinatus 300,000 marku no keisara, ka tas bija lasams „Rig. Ztg." telegramâs. Tagad „Rig. Ztg." sino, ka winas Berlines sinotajam misejees: Dr. von Lauers nedabujis naudas dahwanu, bet ordeni (I. klases sarkano ehrgla ordeni).

Tirgus sinas.

Rigâ, 19. martâ 1887.

Laiks grosigs, apmahzees, siltums jaw sneedsahs lihds 3 grahdeem siltuma.

Lini pa wezam.

Kanepaji bes leelakeem lihgumeem.

Kanepeju sehklas, prasa 102 kap. pudâ, sola 100 k.

Linsehklu kronis, 10 rubku muzâ.

Linsehklu brahkis, 150—151 kap. pudâ.

Kwerschi mas eewehroti.

Rudsi, pahrdod par $73\frac{1}{2}$—74 kap. pudâ.

Ausas mas eewehrotas.

Meeschi, tikai pirkti pahrtikai, maksaja 77—80 kap. pudâ.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 22. martâ 1887.

Jehkaba basnizâ:	Spred. plkst.	$\frac{1}{2}$10	w.-mahz. Holst. brn.-eesweht.
	„ „	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizâ:	„ „	9	w.-mahz. Dr. Lütkens b.-eesw.
	„ „	6	mahz. Hellmann.
Domes basnizâ:	„ „	10	w.-mahz. Gaethgens.
	„ „	2	mahz. Tilling.
Jahnu basnizâ:	„ „	9	w.-mahz. Bernewitz.
	„ „	2	mahz. C. Walter.
	„ „	6	brn.-dwk. w.-mahz. Bernewitz.
Gertrudes basnizâ:	„ „	9	b.-eesweht. mahz. A. Walter.
	„ „	2	wahz. mahz. Hilde.
Jesus basnizâ:	„ „	10	wahz. mahz. Bergmann.
	„ „	2	latw. mahz. Müthel.
Mahrtinu basnizâ:	„ „	$\frac{1}{2}$10	latw. mahz. Kachlbrandt.
	„ „	2	wahz. mahz. emer. Hartmann.
Trihkween. basnizâ:	„ „	10	latw. mahz. Fromm.
	„ „	2	wahz. mahz. Fromm.
Reformatu basnizâ:	„ „	10	mahz. Iken.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 18. martâ 1887.

Papihri.	makf.	prasija.
Pusimperials	9 27	9 31
5% bankbiletu 1. islaidums	$99\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{8}$
5% „ 5. „	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{1}{2}$
5% inskr. 5. aisnehmums	104	$104\frac{1}{2}$
Austruma isnehmums no 1879. gada	$99\frac{5}{8}$	$99\frac{7}{8}$
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	$245\frac{3}{4}$	$246\frac{1}{2}$
2. „ „ „ „	231	$231\frac{3}{4}$
Rib.-Bolog. dselszela obl. 2. aisnehmums	137	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	$163\frac{3}{4}$	—
Odes. pilsl. hipoteku bankas $5\frac{1}{2}$% obligazijas	—	—
Rib.-Bolog. dselszela akzijas	$99\frac{1}{4}$	$99\frac{3}{4}$
Maskawas-Brest. dselszz. akz.	—	—
Dinaburgas-Witebskas dselszz. akz.	195	—
Rigas kom. bankas akz.	—	269
Rigas Dinaburgas dselszela akzijas	$171\frac{1}{2}$	—
Widsemes kihlu grahmatas	—	—
Kursemes „	—	—
Leel. Kreewijas dselszela akzijas	—	—
Warschawas-Teresp. dselszela akzijas	—	—
Baltijas dselszela akzijas	133	—
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	$93\frac{5}{8}$	$93\frac{7}{8}$
Charkowas semst. 6% kihlu-sihmes	$102\frac{1}{4}$	—
Orlas-Witebskas dselszela akzijas	—	—

Berlines birscha.

19. (31.) martâ 1887.

		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. kassa	179.20*)	179 90
„ „ „ „ 100 rbl. uz apr.	179.50	180.—
„ „ „ „ 100 rbl. uz maj.	179 75	180,25

*) 1 walsts-marka = 55,17 kap.

Tendenze preesch Kreewu naudas papireem: zeeta.

Jaunakahs sinas.

Rigas pasta kantora preekschneeks, hafrahts P. Polidorows, pa-augstinats par kolegijrahtu.

Pilsehtas (Wahzu) teatris. „Widf. gub. awisê" nodrukats pilsehtas domes nospreedums par pilsehtas teatra nodoschanu leelàs gildes leetoschanai, bes maksas, us 9 gadi, pee kam pilsehta ismaksa gildei 28,000 rbl. preeksch eerihkoschanas.

Altona. Kà „Rig. Ztg." sino, tad Altonâ ir treschdeenu redseti melnee strasdi kà pawasaras wehstneschi.

Is Stukmanes mums raksta: Pawasaris tuwojahs ahtreem soleem. Seema, ka jaw no zitureenas laikrakstôs lasam, tapat pee mums, bes sneega, zaur ko semkopeem nahks leels grehtums, iswedot malku, buhwes materialu u. t. pr., jo daudz no schahdahm leetahm paleek ne-iswestas. Zaur schahdu seemu ari saimneekeem kà rokpelneem daudz pelnas atrauts. M. G. kungs, kas nopirzis schepat kahdu mescha gabalu dehl plostoschanas, zauru seemu ar rateem wed balkus, no kam slikta zeła dehl daus wedeju atraujahs, bet kad no 12. marta sahkot, wairak deenas sneeg, tad daudzumâ ween atrodahs brauzeju, kas labi ari nopelna.

Lokstinu Upmaleetis.

Krihsburga. Kà no tureenas „Rig. Ztg." dabujuse sinu, tad kahds Kreewu semneeks is Maskawas gubernas otrudeenu pehz pusdeenas gribejis nemanot eekahpt dselszeła pretschu brauzeenâ, kad jaw brauzeens sahzis braukt. Lehzot winam isslihdejuse kahja, tà ka pakritis un labàs rokas pirksti nahkuschi sem ritena, kuri tikuschi sabraukti.

Kurseme. Par lutertizigeem dsimuscheem un miruscheem Kursemê „Mit. Ztg." pasneedz schahdas sinas: Kursemê 1886. gadâ peedsima pawisam 15,140 zilweku, kuru starpâ 7736 wihreeschu un 7354 seeweeschu dsimuma. Starp scheem peedsimuscheem ir 312 dwihnischi, 4 trinischi, 682 ahrlaulibâ dsimuschi un 420 nedsihwi dsimuschi. Salaulati tika pawisam 4238 pahri. 1886. gadâ nomira 9922 zilweku un proti 5134 wihreeschu un 4788 seeweeschu. Starp 9922 mirejeem ari eerehkinati nupat minetee 420 behrni, kas nedsihwi peedsimuschi. Zaur daschadeem nelaimes atgadijumeem pehrnâ gadâ sawu dsihwibu pasaudeja 122 zilweku, un proti zaur pehrkona spehreena tika nosisti 8, pee maschinahm strahdadami aisgahjuschi bojâ 12, pee grants rakschanas apbehrti 4, kokeem krihtot nosisti 6, wesumeem apgahschotees 10, noslihkuschu 49, sadegušchi 2, zaur ne-usmanibu noschauti 6, nosisti zaur slepkawibu 6, zaur salkschu koduma miruschi 2, nopluzinajuschees 3, noslahpuschi twanâ 8, nosalis 1, nogiftets 1 un no wehrscha nobadits 1, tà tad pawisam kopâ 122 zilweku dsihwibas. Starp mirejeem sasneedza wezumu starp 80 un 90 gadeem 191 wihreets un 320 seeweeschu, wezumu starp 91 un 100 gadeem 41 wihreetis un 66 seeweeschu un wezumu starp 101 un 107 gadeem 4 wihreeschi un 13 seeweeschi.

Igaunijas muischneeziba pehdejâ laikâ greesch wairak wehribas us basnizu un skolu peekopschanu, un daschkahrt usnemahs buhwdarbus weena pate us sawu maksu. Tà „Walgus" pehz „D. L." tulkojuma sino is Hagares draudses, ka weetigee muischneeki us sawa rehkina usnehmuschees tureenes masàs un wezàs basnizinas weetâ uszelt jaunu leelaku. — Leekahs, ka min. draudsê gariga apkopschana skolas un basnizas sinâ lihdz schim bijuse loti nepilniga, jo ta pate awise sino, ka tur jaw labu laiku spokojot kahda „luhdseju sekte," un sewischki Ruilas pagastâ. Sektes lozekli sauzotees par „Deewa behrneem un swehta gara pamodinateem." Wini turot par sawu peenahkumu katru wakaru 4—5 stundas pawadit luhgschanâs un preekschnesumôs, ko ussahkot ar kahdu bibbeles pantu, bet tad samuldot tahdas blehnas, ka weselam zilwekam jaschaubotees par runataju pilnu prahtu. Laudis salasotees bareem us „luhgschanas stundahm," un dascha „smalkjuhtiga dwehsele" zaur schahdahm muldeschanahm esot tà apstulbota, ka domajotees un apgalwojot redsot welnus un zitadas „parahdischanahs".

Peterburgâ, 16. martâ. Pehz „Wald. Wehstn." Wina Majestete, Augstais Keisars lizis atbildet us Peterburgas uniwersitetes padewibas adresi schahdeem wahrdeem: Es pateizos uniwersitetei un zeru, ka ta peerahdihs darbôs un neween us papira sawu padewibu un puhlesees islihdsinat grehtos eespaidus, ko triju studentu peedalischanahs pee noseedsiga nodoma darijuse. Lai Deews wada uniwersiteti us wisu labu!

Warschawa. Kà „Lodz. Aw." sino, tad Warschawâ labdariba parahdijusehs leelakâ mehrâ. Schinis deenâs Warschawas Schihdu draudses preekschneezibas turigakee lozekli dewa isskaidrojumu, ka wini jaun-buhwejamai Schihdu slimneezei par labu dahwinajot 180,000 rbl. Bet kad nu nupat minetà summa nepeeteek, lai par to usbuhwetu slimnizu un tai eerihkotu 400 gultu, tad Schihdu draudses preekschneeziba eesneegusi pee magistrata luhgumu, lai pee augstakàs teesas eestahdes isgahdatu atlauju preeksch labprahtigu dahwanu lasischanas triju gadu laikâ, lihdz wajadsigà summa no 400,000 rbl. buhs salasits. Magistrats scho luhgumu laipni usnehmis un nospreedis, tuhlit greestees pee augstakas teesas eestahdes ar peenahzigo preekschlikumu minetàs atlaujas dehl.

Kola (Kalischas gubernâ). No tureenas 9. martâ teek rakstits, ka deenu preeksch tam isplahtijuschahs walodas un israhdijuschahs par pateesahm, ka leelais tilts pahr Wartes upi stahwot leesmâs. Uguns leekahs teescham peelikta no laundarigas rokas un proti abôs tilta galôs weenâ reisâ, jo ismeklejot atrada, ka wairak meetu un balku sem tilta grihdas bija apswaiditi degoschahm weelahm. Lihdz wakaram wiss tilts bija nodedsis un schim brihscham pussadegušchee stabi wehl stahw kà atleekas wirs uhdena. Kas to darijis, wehl lihdz schim naw issinats. Wartes upe tagad pilna ledus, tà ka tikai tagad war braukt ar laiwahm un pat schohda brautschana loti grehta. Uhdens Wartes upê stipri usplubdis.

Poti pilsehtâ, Kaukasijâ, us reidas stahwejuschais Anglu twaikonis, „Carrow," kas no Rigas ar dselszeła materialu sche bija atbrauzis, naktî no 23. us 24. februari, stiprai aukai plosotees, tika norauts no enkureem un us widejo malu ussweests, kur dabuja dsilu eesitumu, tà ka tuhlin wisa pakaldała nogrima. Kuga personals isglahbahs. Pehz „Kawkasa" sinojuma kuga lahdinsch bijis pahrak par 100,000 pudu smags un sastahwejis is dselszsleedehm, wagoneem u. z.

Buchara. Is tureenas sino kahdai Kreewu awisei, ka Emiram nemaz nepatihkot, ka wina galwaspilsehta teekot zaur dselszełu tuwinata Kreewijas robeschahm. Winsch tadehl suhtijis suhtni us Taschkentu un tam usdewis, lai gahdajot pee tureenas generalgubernatora, ka dselszeelsch pa Bucharu lihdz Samarkandai neteekot buhwets. Sinams, ka tahds luhgums netika eewehrots, bet atraidits. Emira suhtnis, kam bija no sawa waldneeka gaidams nahwes sods, ja sawu usdewumu nebuhs ispildijis, negreesahs atpakal us Bucharu pee sawa waldneeka, bet pats sew padarijis galu. Buchara tagad wairs neatrodotees wezajâ kahrtibâ, kur tagad diwas partijas un ta gudrakà un wairak attihstitakà turotees us Kreewijas pusi. Kitales un Schichrisjewas eedsihwotaji, kas atrodahs Kreewu robeschu tuwumâ, wehlotees palikt par Kreewijas pawalstneekeem.

Telegrafa sinas.

Arensburgâ, 18. martâ. Sche dabuta no Waldoschà Senata pawehle, ka pilsehtas galwa un wisi pilsehtas padomneeki atdodami teesahm, tadehl ka nomiruschais rentmeistars isputinajis 4147 rubl. no pilsehtas naudas.

Kopenhagenê, 1. martâ. Folketina presidents Bergs isskaidroja, ka winam politisku zehlonu dehl janoleekot saws amats.

Wihnê, 18. martâ. Bulgaru justizministris Stoilows atbrauza scho wakar scheitan.

Parisê, 18. martâ. Deputatu nams atwehleja ar 290 pret 220 balsim no waldibas peeprasitos kreditus, pehz tam, kad ministru presidents Goblè bij isskaidrojis, ka no balsoschanas isnahkuma atkarajotees ministerijas palikschana amatôs.

Londonâ, 18. martâ, wakarâ. Pasta namâ apkihlaja daschus suhtijumus walsts-sekretareem Matewsam un Balfuram, kas satureja pudelites ar baltu schkidrumu un waxa drahti.

Româ, 18. martâ. Krispi un Zanardelli wehl sarunaschotees riht ar Kairoli, eekam tee eestahschotees ministerijâ.

Ihpaschneeks un atbildoschais redaktors: Ernst Plates.
Otrais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Lihdz 20. martam atnahkuschi 117 kugi: aisgahjuschi 107 kugis.

Sludinajumi.

Pinku, Beberbeku un Pinku mahzitaja pag. waldes
usaizina wisus 1866. gadâ dsimuschus wihreeschus **9. aprilî 1887. gadâ** teesas namâ, dehl eewescha nas eesaukschanas listês, peeteiktees.
Pinku teesas namâ, 19. martâ 1887.
Pagasta wezakee: **F. Leithan.**
№ 346. **M. Dsilne.**
M. Bennusch.
Pagasta skrihweris: **F. E. Jacobson.**

20 rbl. pateiz. algas
dabuhs no parakstitas teesas, kas usrahdihs **Stopinu Jaun-Saureesca rentneeka Sarina** sekwestetos: **1 baltgansirmu, it maseem, pelekeem plankumineem, dahbolaino darba sirgu** un **1 sarkanbalt-raibu ragainu gowi, kuri issagti** no min. mahjas.
Stopinu pag. teesâ, 12. martâ 1887.

Widsemes lopu-aisstahweschanas beedriba.
Treschdeen, 25. martâ sch. g., pullsten 8 wakarâ, pilsehtas meitu skolas sahlê:
Gada-generalsapulze.
Deenas-kahrtiba: Preekschneeka usruna, preekschlikums, gada-pahrskats, budschets, wehleschanas.
Wiseem, kas zaur beedreem eewesti, atlauta ee-eeschana.
Preekschneeziba.

Sem labeem nolihgumeem
teek pahrdota no brihwas rokas Illukstes aprinkî, kahdas 20 werstes no Dinaburgas, pee leelaka leelzeła atrodoschâ
muischina,
20,558 def. leela, ar wisahm saimneezibas eetaisehm, labahm ehkahm, leelu augku dahrsu u. t. t. Tuwakas sinas pasneedz Illukstes notariusa publik. kantori un Woldemar von Riemann kungs Sallongâ. 1

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujama schahda grahmata:
Pilniga rehkinaschanas mahksla
sadsihwei.
Tahdeem, kas mahza un mahzahs rehkinat
sarakstijis **Laubes Indrikis.**
Maksâ eesceta stiprôs wahkôs ar kaliko muguru 85 kap.
Atkalpahrdeweji dabuhn 25 prozentes pelnas dalas.
Grahmata ihpaschi eewehlama skolotajeem un tahdeem, kam gribahs eemahzitees kreetni rehkinat, tapehz ka rehkinaschanas likumi skaidri islikti weegli saprotamâ, tekoschâ walodâ.
Ernst Plates.

Geografija tautas skolahm,
sastahdijis **J. Awiksnis,**
dabujama pee
J. Kasimira,
Kalku un Walnu-eelu stuhrî Nr. 39.

Puhpolu swehtdeenâ,
pulksten. 6 wakarâ:
Garigs konzerts
Sw. Jahna basnizâ
Waltera draudses skolai par labu.

Tulkojumus no Kreewu un Wahzu walodahm Latweeschu walodâ un otradi isdara kreetni par lehtu maksu. Kur? laipni pasino grahmatu tirgotajs J. Kasimirs, Kalku un Walnu eelu stuhri Nr. 39.

Witebskas gubernâ, Luzinas aprinkî, **Marienhausen muischâ,** 30 werstes no Peterburgas-Witebskas dselszeła stanzijas „Ponderi", labâ andeles apgabalâ, pee Widsemes robeschahm, teek no 23. aprila sch. g. **isdoti us renti:**
leels muhra krogs
ar noguldituwas telpahm preeksch lineem, kà ari weena **pusmuischa** ar 900 puhrw. aramas semes, plawahm un inwentaru. Tuwakas sinas pee muischas pahrwaldes. Adrese: Пер.-Варт. м. д. ст. Пондеры, им. Марienгаузенъ. **Rigâ,** pee John Rolofenn, leelâ Smilschu eelâ Nr. 36.

Karlsbadê
ir lehti **pahrdodams mass nams** ar 7 puhrw. dahrsa semes ar sehtu, derigs dahrsneekeem. Tuwakas sinas pasneedz **J. Tschorke,** Bilderlinôs Nr. 81. 2

Leetotas us galwoschanu labi sataisitas **kurpneeku-, skroderu-** un **dahmu schuijmaschinas** par loti lehtahm zenahm **pahrdodamas** us **krahmiu-tirga Nr. 53,** pee
2 **M. Behrsina.**

Wescherenehm.
Stabu eelâ Nr. 80 war **us ahrsemes patent greeschamo rulli weschu rullet.** 1

J. Holländer,
tagad Kalku eelâ Nr. 17,
peedahwâ leelâ iswehlê pehz jaunakàs modes pagatawotus
leetus-mehtelus no 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15 lihdz 25 rubl. gabalâ,
behrnu leetus-mehtelus no 350, 400, 500, 600 kap. lihdz 10 rbl. gab.,
apleekamos un **schaketes** par tahm lehtakahm zenahm.
Rudena- un pawasaras-paleto'i
teek par pus eepirkschanas zenahm ispahrdoti.

Leelâ Minz-eelâ Nr. 8. **Leelâ Minz-eelâ Nr. 8.**
Weetas pahrgrosischana.
Mans selta- un sudraba-leetu weikals
tagad atrodahs
leelâ Minz-eelâ Nr. 8.
E. Larsen,
selta leetu meistars.
Leelâ Minz-eelâ Nr. 8. **Leelâ Minz-eelâ Nr. 8.**

Par laipnu eewehroschanu.
Pastellejumi us **buketeem, kroneem** u. t. pr. no
jaunahm pukehm
teek preti nemti **Ernst Plates** kunga drukatawâ pee Petera basnizas, pee tirgotaja **Cherteka** kunga Kauf-eelâ, un manâ **puku pahrdotawâ,** tirgus bodê Nr. 35, pee skahlu wahrteem.
A. Kükers,
mahksias- un tirdsneezibas dahrsneeks.

Linu dsijas preeksch auschanas,
ihpaschi augsta labuma, tihras no spaleeem, itin stipras; schihs teizamas, pawedeena lihdzenas smalku linu dsijas pahrdodu

Nr.	14,	16,	20,	22,	25,	30,	35
par pudu	1300	1350	1375	1400	1475	1550	1775 kap.

Jokwilnas deegus preeksch auschanas
ar 5 proz. lehtaki
kà lihdz schim.
Selta un sudraba deegus preeksch auschanas
par 35 un 45 kap. rulliti.
Kanepaju un linu audeklus
ar 10 prozentehm lehtaki.
Pusaudeklus, itin stiprus,
25 arschinu leelôs gabalôs ar 10 prozentehm lehtaki.
P. Lerchendorffs,
Eekschrigâ, Kalku un Schkuhnu eelu stuhrî Nr. 13.

Maschinu fabrika, katlu kaltawa un dselss-leetawa
no
Richarda Pohle, Rigâ,
I. Weischu dambî Nr. 17.
isgatawo **garainu maschinas un garainu katlus,** wisadâ leelumâ, **garainu pumpjus, brandwihna dedsinatawu-, bruhschu-, sahgu dsirnawu-** un **kaulu sudmalu-eetaises; sahgu asinaschanas-, schkindehwelu-** un **tabakas greeschanas maschinas, tahlak kapa krustus, sehtas** un **kehdes, krahsnes, kuknas, plihtes,** wisadus **salaistu-isliejamos traukus,** tà kà ari **Frantschu dsirnawu akmenus, Sakschu smilschu** un **gruhbu akmenus.** 3

100
wisites kahrtes
no 1 rbl. sahkot
peedahwâ
Ernst Plates
grahmatu un bilschu drukatawâ un burtu leetuwê Rigâ, pee Petera basnizas.

Pianino
un
tafelklaweeres
isihrê
Wandebergs.
leelâ Pils-eelâ Nr. 13.

Jaunpeena gows
ir **pahrdodama** Peterb. Ahrrigâ, Kalku eelâ Aboltina eebraukschanas weetâ.

Tschetrlemeschu labischanas u. sehjas arkli.
Weenkahrschigs leetaschanâ un konstrukzijâ. Stipris sawâ pagatawojumâ un itin lehts zenâ.

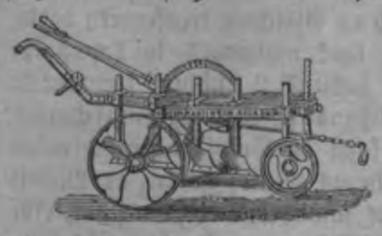

Schis arklis loti palihds pee nosahlejuschas papuwes jeb ahbolinu lauku nolobischanas, kà ari sehklas apsegschanas.

Tapat peedahwajam pawasaras darbeem:
Ween- un diwjuhgu sweedru arklus, masos un leelos ehrgla arklus, ezeschas, skritulu rullus, semes drupinatajus u. t. pr. peedahwâ par lehtahm zenahm
Brahli Martinsoni, Rigâ,
Terbatas eelâ Nr. 8. 3

Дозволено цензурою. — Г. Рига, 20. марта 1887. г.
Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.
Дозволено полиціею.